

КОНСУЛЬТАЦІЯ ДЛЯ БАТЬКІВ

Покарання для дитини

Не поспішайте покарати. Намагайтеся впливати на дитину проханнями (які, звичайно, відповідають її вікові та можливостям). Це найефективніший спосіб щось пояснити. Вдаватися до покарань варто лише в крайньому разі. Покарання має відповідати вчинку, і дитина повинна розуміти, за що її карають. Надмірне покарання може негативно позначитися на психічному та фізичному здоров'ї дитини. Тож перш ніж вдатися до такої виховної міри впливу, зважте сто разів усї за та проти. Зробити правильний вибір вам допоможе ця пам'ятка.

Покарання — серйозний замах на фізичне та психічне здоров'я дитини. Навіть якщо дитина завинила, не забирайте в неї подарунків, які вона перед тим отримала. Не залишайте її без похвали чи винагороди, що вона їх заслужила вже після того, як завинила.

Не карайте дитину із запізненням. Краще вже не карати зовсім, адже запізнїле покарання не дає малюкові змоги виправитися. Не нагадуйте дитині про її "старі гріхи". Не заважайте їй "починати життя спочатку". Покараний — вибачений. Інцидент вичерпано!

Незалежно від ступеня провини та повноти усвідомлення дитиною своєї помилки, вона не повинна сприймати покарання як свідчення переваги вашої сили над її слабкістю, як приниження її гідності.

Дитина має боятися не покарання, а того, що вас засмутить її вчинок, вашого розпачу через необхідність вдаватися до такого виховного заходу. Шведську дитячу письменницю Астрїд Лїндгрєн завжди непокоїло жорстоке ставлення батьків до своїх дітей.

"Скільки дітей отримали свої перші уроки насильства від тих, кого любили, — від власних батьків — і потім понесли цю "мудрість" далі, передаючи її з покоління в покоління!" — писала письменниця.

На підтвердження того, що покарання — надзвичайно важкий іспит для дитини, Астрїд Лїндгрєн розповіла досить повчальну історію, почуту від однієї жінки. "Колись люди вважали, що виховання без різки неможливе. Сама жінка в це не дуже й вірила.

Проте одного разу її маленький син добряче завинив. І їй тоді здалося, що він заслуговує на покарання. Жінка наказала хлоп'яті піти й самому зірвати різку. Той пішов і його довго не було.

Нарешті він повернувся весь у сльозах і сказав: "Різки я не знайшов, але ось тобі камінь, який ти можеш у мене кинути". Мати розплакалася, бо раптом побачила всю ситуацію очима дитини. Хлопчик, мабуть, розмірковував: "Якщо мати хоче зробити мені боляче, для цього підійде й звичайний камінь".

Жінка поклала той камінець на кухонну полицку, де він і лишався багато років по тому як вічне нагадування про обіцянку, яку дала тоді жінка сама собі: "Жодного насильства!" Так, дорослі мають забути про насильство щодо дітей. Жорстокі методи виховання принижують особисту гідність малих, призводять до серйозних психологічних стресів.

А сучасному малюкові і так доводиться жити в умовах підвищеного стресу. Батьки зазвичай не зважають на відмінність між тим, як вони сприймають світ, та як його сприймає дитина. Вони практично пригнічують її зайвою інформацією та непосильними для неї емоційними і фізичними навантаженнями.

Усе це не минає для дитини безслідно: в сучасних малят з'являються такі "дорослі" захворювання, як безсоння, виразка, коліт, мігрень. Є над чим замислитися, чи не так?

Причиною неадекватної поведінки дитини, психічних розладів можуть стати навіть щоденні побутові розмови батьків з малюком. Адже більшість дорослих часто зовсім не зважає на дрібні зауваження та вирази, які зазвичай використовують у своєму мовленні, спілкуючись з дитиною. А саме ці "дрібниці" інколи дуже сильно впливають на дитину і здатні сформувати в неї стійкий негативізм щодо батьків.